

се е подвизавалъ пустинникътъ Филипъ. Неговото съчинение *Δίοπτρα* е било преведено на старобългарски—*Зръццало*.¹⁾ За положението на Смолѣнската тема намираме посочване и у Никита Хониатъ. Въ 1199 г. Иванко, убиецътъ на Асѣня, се отетналъ отъ гърцитѣ и помагалъ на Калояна, като завладѣлъ за българитѣ Родопитѣ и припадащето къмъ тѣхъ бѣло-морско крайбрѣжие, съ градоветѣ Мосинополъ, Ксанти, Абдера, планината Кушница (Пангей) и подчинилъ темата на смолѣнитѣ (*... ἀλλ' ἦν ὑπονοθεύων καὶ ἀφιστῶν Ῥωμαίων ὁπόσα ἐς Μοσυνόπολιν ἐπινένευε μέχρι καὶ Εανθείας αὐτῆς, καὶ πρὸς ὅρος τὸ Πάγγαιον καὶ τὸ θέμα τῶν Σμολένων ὑπεποιήσατο. Nicetas. Βονναε, 680*). Още сжщата година, обаче, Иванко билъ заловенъ отъ гърцитѣ и убитъ. На Смолѣнската тема билъ назначенъ управитель Йоанъ Спиридонакъ, но и той презъ 1201 г. се възбунтувалъ въ своята мжнодостѣпна (*δυσπρόσδογ*) областъ противъ императора. Зетътъ на последния изгонилъ Спиридонака отъ Смолѣнско. Спиридонакъ избѣгалъ въ България (*Nicetas, 708—709*). Презъ XI и XII в., западно отъ Смолѣнската тема (*θέμα τῶν Σμολένων*) е лежала Сѣрската тема (*θέμα τῶν Σερρών*), която съ това название се явява въ XI в. Догде точно се е простирала на изтокъ Смолѣнската тема, за това нѣмаме исторически вести. Въ землището на нѣкогашната тема на смолѣнитѣ и сега сж запазени две-три села, чиито имена наумяватъ старото название на областъта и племето. На северо-изтокъ отъ самото Филипи, въ планината, се намира голѣмото село Силянъ. Въ Зѣхненско е селото Свилино или Шилинось. Въ една Душанова грамота отъ 1345 г. се подаряватъ на манастира Св. Ив. Предтеча при Сѣръ 40 жирни дървета, въ мѣстността Сфолено (*ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τοῦ Σφολενοῦ δένδρα τεσσαράκοντα βαλανδέα. Гласник XXVI, 23*). Въ Акж-челебийско е голѣмото село Смилянъ. На туй име, въ свръзка съ името „смолѣни“, намира Иречекъ (*Пѣтувания, 392*).

Отъ приведенитѣ посочвания се вижда, че славянското племе смолѣни е обитавало въ юго-източна Македония, че

¹⁾ Старобългарскиятъ преводъ на *Δίοπτρα* билъ преписванъ по-сетне у руситѣ. Срв. за това Дриновъ, Съчинения, I, 308; Соболевскій, Южно-славянское вліяніе на рускую писменность въ XIV—XV вѣкахъ. Спб. 1894, стр. 22, 23; Горскій и Новоструевъ, Описание славянскихъ рукописей Московской Синодальной библіотеки, II, 2, стр. 449, 456.